

Ana Cal Choc, oprichtster van Adicay

Sinds 2012 werken we rechtstreeks samen met Adicay, onze partner in Guatemala. Ana Cal Choc is onze contactpersoon. Zij is de directeur van deze non-profitorganisatie. We waren en zijn nog steeds verrast door de snelheid en de accuratesse waarmee zij al onze vragen beantwoordt. En.....we werden steeds nieuwsgieriger naar Ana, naar haar verhaal en naar haar motivatie om dit werk met zo veel passie te doen.

Hier volgt haar verhaal: Over hoe haar droom werkelijkheid werd.

" Ik kom uit een arm, nederig maar hecht gezin met 8 kinderen die kort op elkaar zijn geboren. Ik ben de een na jongste en was een serieus kind. Mijn vader moest hard werken als arbeider in de schoenenfabriek in San Cristobal (ca. 20 km van Cobán af) om het gezin te onderhouden. Speelgoed hadden we niet. Om aan genoeg geld te komen voor ons gezin had mijn moeder een groentetuintje. Op de markt verkocht zij de groenten en bloemen uit onze tuin. Ook hielden we veel kippen. De eieren werden verkocht om het huishouden draaiende te houden.

Mijn vader wilde ons een goed leven geven en kwam op het idee om een stukje land te kopen om een huis op te bouwen. Hiervoor moest mijn vader geld lenen, waarover hij heel veel rente moest betalen. Soms kon hij alleen de rente betalen en de aflossing niet. Dan werden er noodgedwongen ook kippen verkocht.

Ik doorliep de 6 klassen van de lagere school en vanaf mijn 12^e ging ik in het koffienseizoen werken als koffieplukster. 's Avonds leerde ik door.

Mijn dag zag er dan als volgt uit:

Opstaan om 4 uur 's nachts. Lopen naar de koffiefinca 4 uur verderop. Koffieplukken tot 3 uur 's middags. De 4 uur weer teruglopen. Een kwartiertje om te eten. En weer in het donker tot 9 uur 's avonds naar school, de basico. Daarna maakte ik bij kaarslicht mijn huiswerk-elektriciteit hadden we niet-. Dan was ik ruim 18 uur per dag bezig.

Ik verdiende in die tijd 100 Quetzales per maand (€10).

Toen ik 15 was gebeurde er iets interessants.

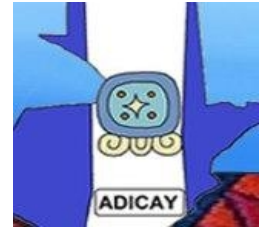
Er was een volleybalwedstrijd van de fabriek waar mijn vader werkte. Ik ging er kijken en toen bleek dat het team een speelster tekort kwam, vroegen ze mij.

Ik bleek er heel goed in te zijn en dank zij mij werden ze kampioen.

Na afloop zeiden ze tegen mij: "Als je zin hebt om op de fabriek te komen werken, kom dan morgen naar het kantoor, dan hebben we werk voor je".

En zo kwam ik in de fabriek van mijn vader te werken.

Eerst als leerverfster, smerig werk. Daarna werd ik het hulpje van mijn vader bij een machine waarmee het leer wordt gladgemaakt. Machines waarbij het heel heet was en waarbij veel chemische en ook giftige stoffen werden gebruikt. Het waren zeer ongezonde werkomstandigheden en ik denk dat mijn vader door dit ongezonde werk is overleden. Ik was 15 toen hij overleed en 's avonds ging ik nog steeds naar school.

Mijn moeder stond er toen alleen voor en ik nam toen al het besluit niet te trouwen. Om twee heel belangrijke redenen: ten eerste moest er iemand zijn die later voor mijn moeder zou kunnen zorgen en ten tweede zag ik dat de echtgenoten van mijn getrouwde zussen zich niet verantwoordelijk voelden voor hun gezinnen. Het bekende machismo, wat in Guatemala ook nu nog veel voorkomt.

Ik wilde een vrij en ongebonden persoon zijn. Om later voor mijn moeder te kunnen zorgen en ook om in alle vrijheid mijn werk te kunnen doen. Zo denk ik er nog steeds over.

In mijn vrije tijd ging ik met enkele verpleegsters, als gids mee naar de rurale gebieden in Alta Verapaz. Ik hield hen gezelschap en wees hen de weg tijdens de bezoeken aan de dorpjes waar zij medische hulp verleenden. Daar zag ik de realiteit. Hoe slecht de families er aan toe waren. Hoe arm en hoe ziek en ondervoed de baby's waren. Geen water, geen elektriciteit, geen fatsoenlijke wegen, niets. Toen besloot ik om deze gemeenschappen te gaan helpen. Te gaan studeren, zodat ik hiervoor beter toegerust zou zijn.

In de fabriek maakte ik beetje bij beetje carrière en belandde ik achter de schoenen-naaimachine. Ik was een snelle leerling en hierna werd ik assistent supervisor van een productielijn. Zo werkte ik 6 jaar in de fabriek en verdiende weinig. Ik won een beurs om 3 maanden te mogen studeren in de Verenigde Staten. Ik studeerde agricultuur (landbouw) in Miami, Portland en Boston. Toen ik terugkwam mocht ik opeens niet meer bij de machines werken en kreeg ik ontslag. Ik vermoed dat mijn chef bang was voor zijn eigen baantje.

Daarna kreeg ik een tijdelijke baan bij het Nationaal Instituut voor de Statistiek (INE) voor het verzamelen, produceren en publiceren van officiële statistieken. Ik werkte er twee jaar. Tijdens de veldonderzoeken, die steeds 6 maanden duurden, werd ik mij nog sterker bewust van de barre leefomstandigheden in de rurale dorpen.

Toen kreeg ik opnieuw een beurs aangeboden van **Fodigua**¹. Ik studeerde in de stad Quetzaltenango *watertechniek in rurale gebieden*. Daarnaast deed ik nog een tweede studie en zo werd ik ook gediplomeerd sociaal werker.

¹ Overheidsorgaan in Guatemala dat de ontwikkeling van de inheemse bevolking (Maya, Garifuna en Xinca) wil bevorderen. Ana is een Maya (vert.).

Mijn studietijd was een zware tijd. Ik voelde mij alleen en miste mijn familie. Ik kon maar eens in de drie maanden naar huis. Maar mijn droom bleef heel sterk. De studie en de opoffering waren nodig om mijn doel te kunnen bereiken: het helpen van de arme families.

Nadat ik was afgestudeerd in watertechniek kreeg ik een baan aangeboden bij Agua del Pueblo, met het doel te helpen bij het opzetten van een bijkantoor in Cobán. Mijn salaris werd 500 Quetzales per maand (€50). Hiermee moest ik eten kopen, kamerhuur betalen en mijn familie deels onderhouden. Al snel nam ik meer verantwoordelijkheid op me als regiodirecteur. We voerden vele projecten uit op het gebied van water, gezondheid, latrines en hygiëne. Dankzij onze inzet gedurende de 14 jaar die ik er werkte werd het een stabiele organisatie.

Toen ik ontdekte dat er onregelmatigheden plaats vonden op het hoofdkantoor in Quetzaltenango was ik erg teleurgesteld. Zij verloren hun missie en visie als non-profitorganisatie uit het oog. En als je die verliest, dan verlies je alles. Het voelde niet goed meer om nog langer voor deze organisatie te werken. De directie op het hoofdkantoor wilde vooral geld voor zichzelf verdienen. Het was een zieke organisatie geworden.

In diezelfde periode (2010) werd ikzelf ook ziek. Ik leed al een tijd aan zware hoofdpijnen. Na onderzoek werd de oorzaak gevonden. Een verschoven nekzwervel. Ik reed namelijk veel motor op de slechte wegen naar de dorpjes. Wilde ik niet invalide worden dan moest ik worden geopereerd. En dat is bijna onbetaalbaar. Dankzij Walter Grimm uit Zwitserland, die ik ken wegens de waterprojecten die zijn stichting financiert, werden deze operaties mogelijk. Hij betaalde meer dan 36.000 Quetzales (€3.600) voor de 2 operaties. Ik kon 3 maanden niet werken en had verplicht rust. Ik had dus veel tijd om na te denken.

Het hoofdkantoor van Agua del Pueblo maakte van mijn afwezigheid misbruik en ontsloeg het ervaren team in Cobán. Tegelijkertijd nam het nieuw personeel aan, onervaren mensen, zonder liefde voor dit werk.

Het was een stressvolle tijd. Ik sprak met veel mensen die ons werk een warm hart toedragen. Zij brachten mij op het idee een nieuwe organisatie te starten, samen met mijn ervaren oud-medewerkers. Zo ontstond in 2011 **Adicay**. Ik ben heel blij en gemotiveerd, omdat al mijn oude medewerkers in mij en zichzelf geloofden. We bouwen nu samen aan een nieuwe organisatie.

Zij spreken als inheemsen hun Mayatalen zoals Q'eqchi, Pokomchi. En vanzelfsprekend ook Spaans. Maar boven alles zijn zij zich bewust van de situatie van de dorpsgemeenschappen. Dat er nog veel werk te verrichten is, om een begin te maken in hun ontwikkeling.

Ons bestaan is erop gericht om deze nood te lenigen en om het vertrouwen te bestendigen dat de organisaties waarmee wij werken in ons hebben, willen wij resultaat bereiken in ons werk.

Ons bestaan is een werk van God en alleen Hij weet hoe lang wij dit kunnen doen.

Wij als Adicay vormen een eenheid, we zijn als een familie en solidair met elkaar en met de dorpen waarvoor wij werken.

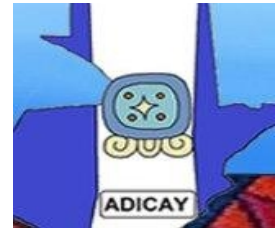
Adicay wil fouten vermijden en een voorbeeld zijn voor de gemeenschappen. Maar ook beseffen wij dat de families in de dorpen, waarmee wij solidair zijn en waarmee we dagelijks te maken hebben, veel kennis en goede ideeën hebben. Hierdoor kunnen wij ook veel van hen leren, met respect en genegenheid.

De naam Adicay betekent letterlijk: Asociación para el Desarrollo Integral Común

Ak'yu'am wat wil zeggen:

Vereniging voor de integrale ontwikkeling van de gemeenschappen **Nieuw Begin**.

(Ak'yu'am betekent Nieuw Begin in de Mayataal Q'eqchi)

Met deze organisatie is letterlijk een nieuw begin gemaakt en kan ik mijn droom waarmaken. Namelijk: het helpen van mensen in de arme gebieden van Alta Verapaz en andere departementen van het land, die nog niet beschikken over basisbehoeften. We willen hen voorzien van drinkwater en groentetuinen en hen helpen bij hun economische ontwikkeling en hen zo de gelegenheid geven tot een betere toekomst.

Tenslotte.

Als oprichter van de organisatie, hoop ik dat Adicay vele generaties zal blijven bestaan. Ik hoop ook dat ze het kwaliteitsniveau behoudt waarop ze nu opereert. Dat zij als een instrument is, en doorgaat met het lenigen van de nood van de families die op ons vertrouwen. Met mensen met principes en fundamentele waarden: eerlijk, verantwoordelijk en bekwaam. Als Adicay doorgaat op de weg die wij hebben ingeslagen, dan is mijn droom uitgekomen."

Ik denk dat jullie net zo onder de indruk zijn van het verhaal van Ana als wij dat waren. Onder de indruk van haar opofferingen, haar wilskracht, haar missie en visie en niet in de laatste plaats haar daadkracht. Het is een voorrecht met een prachtig mens als Ana te mogen samenwerken.

Steggerda, april 2013
Jan de Smidt, voorzitter
Ineke de Smidt, secretaris
Stichting Ayuda Maya